Županijsko izvješće: Dubrovačko-neretvanska županija

Godina provedbe: 2020

Broj održanih sastanaka: konzultacije putem telefona
Broj usvojenih programa: 5

Provedeni programi
Studentsko savjetovalište, Savjetovalište za probleme uzrokovane alkoholom, Aktivnost zaštite mentalnog zdravlja djece i mladih, Aktivnosti prevencije rizičnih ponašanja u djece i mladih, Nauči živjeti

Provedene ostale aktivnosti
Mjesec borbe protiv alkoholizma i drugih ovisnosti, održano izlaganje "izazovi liječenja opijatskih pacijenata tijekom COVID pandemije,

Usvojeni dokumenti
Izvješće Odjela za mentalno zdravlje Zavoda za javno zdravstvo Dubrovačko - neretvanske županije

Problemi u radu
Neumreženost na državnoj razini

Oblici suradnje i slično
Zastupljeni su svi oblici suradnje

Ciljevi županijske politike prema Akcijskom planu
Unaprijediti koordinaciju i suradnju među mjerodavnim tijelima i institucijama na županijskoj i lokalnoj razini, osigurati provedbu programa za suzbijanje zlouporabe opojnih droga i drugih sredstava ovisnosti na županijskoj razini, te osigurati integrirani pristup ovoj problematici, a u svrhu učinkovite i kontinuirane provedbe svih mjera iz Nacionalne strategije i županijskog Akcijskog plana za suzbijanje zlouporabe opojnih droga.
Poticati sustavnu i učinkovitiju provedbu preventivnih programa za djecu i mlade s naglaskom na razvijanje osobnih, socijalnih i drugih životnih vještina i promicanje zdravih stilova života, provoditi medijske i druge edukativno-promotivne akcije.
Osnažiti ulogu obitelji u prevenciji svih oblika ovisnosti, razviti osjećaj pripadnosti i odgovornosti njenih članova u stvaranju kvalitetnih odnosa unutar obitelji.
Zaštititi zdravu populaciju djece i mladih, prepoznati i što ranije otkriti učenike s rizičnim ponašanjem, pružiti stručnu pomoć učenicima s rizičnim ponašanjima.

Utrošena financijska sredstva za područje suzbijanja ovisnosti (zlouporabe droga)
Iz proračuna županije: 203.000
Iz proračuna gradova:
Sveukupno: 203.000

Popis ustanova i organizacija koje djeluju u području suzbijanja zlouporabe droga na području županije
Socijalne ustanove: Centar za socijalnu skrb Dubrovnik, Centar za socijalnu skrb Korčula, Centar za socijalnu skrb Metković i Centar za socijalnu skrb Ploče
Zdravstvene ustanove: ZZJZ Dubrovačko - neretvanske županije
Nevladine organizacije: KLA Dubrovnik, Zajednica Pape Ivana XXIII, Udruga Sigura

Podatci o broju liječenih ovisnika od strane službi za mentalno zdravlje i prevenciju ovisnosti (SZPO)

Sveukupan broj ovisnika o drogama: 164
Broj opijatskih ovisnika u prethodnoj godini: 159
Broj novopridošlih opijatskih ovisnika u prethodnoj godini: 1
Broj konzumenata ostalih droga (ekstazi, marihuana, kokain, speed i druge) u prethodnoj godini: 5
Broj novopridošlih konzumenata ostalih droga (ekstazi, marihuana, kokain, speed i druge) u prethodnoj godini: 2

Stopa liječenih ovisnika na području županije: 202

Izvješće o suradnji Službi za mentalno zdravlje i prevenciju ovisnosti s nadležnim ustanovama (CZSS, DO, županijski uredi, NVO i druge relevantne ustanove) na području županije

Suradnja Odjel i CZSS u sklopu izrečenih mjera PBIN (pojačene brige i nadzora) i mjere Stručne pomoći i potpore u ostvarivanju skrbi o djeci, bilo da je riječ o roditeljima koji se liječe od ovisnosti o opojnim drogama, bilo o maloljetnicima s evidentiranim poremećajima u ponašanju. Također je provođena mjera Upozorenja (pismena ili usmena po preporuci djelatnika Centra) obiteljsko pravne zaštite. U sklopu te suradnje djelatnici Odjela pružali su tijekom cijele godine usluge savjetovanja korisnicima CZSS-a kojima je bila potrebna stručna pomoć i podrška zbog poremećaja u obiteljskim odnosima ili procesa razvoda braka.
Suradnja sa DO i ostalim sudovima temeljila se na provođenju siguronosne mjere obaveznog liječenja osuđenika i nadzora nad provođenjem uvjetnog otpusta uz permanentnu suradnju s Probacijskim uredom u Dubrovniku.
Od NVO ostvarena je suradnja s KLA Dubrovnik. Terapeut Kluba liječenih alkoholičara Dubrovnik u svojim prostorima 2 puta mjesečno po 2 sata predstavljali su rad kluba, savjetovanje zainteresiranih posjetitelja te predavanja o utjecaju alkohola na funkcioniranje obitelji, uloga obitelji u nastanku ovisnosti i oporavku, kako prepoznati ovisnost o alkoholu, što pomaže a što odmaže u oporavku.
Tijekom 2020. g. djelatnici Odjela za mentalno zdravlje napisali su ukupno 32 izvješća navedenim ustanovama na području županije.

Trend zlouporabe droga i vrste droga i ovisnosti koje su se tijekom prethodne godine pojavljivale na razini županije, ocjena trenda zlouporabe droga u odnosu na prethodnu izvještajnu godinu

U 2019. godini zbog zlouporabe droga liječene su ukupno 142 osobe. Zbog opijatske ovisnosti 140, a dvije osobe zbog konzumiranja neopijata. Od ukupnog broja liječenih osoba, novoliječeni čine udio od 3,5 % (pet osoba).
U 2020. godini zbog zlouporabe droga liječene su ukupno 164 osobe. Zbog opijatske ovisnosti 159, a pet osoba zbog konzumiranja neopijata. Od ukupnog broja liječenih osoba, novoliječeni čine udio od 1,8 % (tri osobe)
U 2020. godini, u odnosu na prethodnu godinu, imamo 19 registriranih opijatskih ovisnika više. Zbog bolje suradnje i koordiniranosti liječenja opijatskih ovisnika više osoba javilo se u 2020. godini na kontrolne preglede nego prijašnjih godina. Nije riječ o novim ovisnicima, već o osobama koje se liječe supstitucijskom terapijom već godinama.
U 2020. godini preminula su četiri ovisnika, a prvi put na liječenje javio se jedan opijatski ovisnik.
Ovisnost o opijatima zahtijeva dugotrajni tretman i skrb, zadržavanje opijatskih ovisnika u sustavu zdravstva ukazuje da je liječenje djelotvorno i da heroinski ovisnici nisu prepušteni ulici i kriminalnom miljeu. Na ukupno postupno smanjivanje heroinske ovisnosti ukazuje i sve manji broj novih heroinskih ovisnika koji se godišnje po prvi put javljaju na liječenje na nivou Republike Hrvatske pa tako i u našoj županiji.

Broj i vrsta preventivnih i drugih programa koje je Služba provodila na razini županije i drugi relevantni podaci o stanju i kretanju zlouporabe droga na području županije

1. Studentsko savjetovalište

Suradnja Odjela sa Sveučilištem u Dubrovniku započeta u 2011. g. nastavljena je i u 2020. g. Nastavljen je rad studentskog savjetovališta koje vodi djelatnica Odjela, a na koje su se tijekom 2020.g. javila ukupno tri studenta.

2. Savjetovalište za probleme uzrokovane alkoholom

U 2020. godini nastavlja s radom Savjetovalište za probleme uzrokovane alkoholom kao pomoć osobama koje prepoznaju kod sebe ili svojih bližnjih probleme vezane uz prekomjerno pijenje alkohola. U savjetovalištu pružamo informaciju, pomoć i podršku stručnog tima osobama ovisnim o alkoholu kao i članovima njihove obitelji. Cilj je osposobiti osobu koja ima probleme uzrokovane alkoholom na promjenu životnog stila, te zamjenu prekomjernog pijenja prihvatljivim životnim navikama, čime joj pomažemo da izabere zdravlje umjesto bolesti. Rad stručnog tima s članovima obitelji temelji se na povećanju obiteljske kohezije kroz jačanje osobnih kapaciteta svih članova obitelji, unapređivanje komunikacije te podizanje kvalitete roditeljstva putem osnaživanja roditeljskih i partnerskih vještina. U 2020. godini pomoć u Savjetovalištu je potražilo 20 osoba i 13 članova njihovih obitelji.

3. Aktivnosti zaštite mentalnog zdravlja djece i mladih

U 2020. godini djelatnica Odjela za mentalno zdravlje na Korčuli održala je 5 radionica s učenicima prvog razreda OŠ Vela Luka i OŠ Blato na temu „Mirno rješavanje sukoba“. Cilj radionica bio je osvijestiti djecu o međusobnim različitostima i sličnostima, podučiti ih da preispitaju vlastitu ulogu u sukobu te im pomoći pri razvijanju tolerancije i međusobnog razumijevanja. Na radionicama je sudjelovalo ukupno 75 djece.

Djelatnice Odjela za mentalno zdravlje nastavile su s programom Emocionalnog opismenjavanja djece za učenike 5. i 6. razreda u OŠ Antuna Masle, OŠ Vela Luka i OŠ Blato. Održano je 10 radionica na kojima je sudjelovao ukupno 91 učenik. Cilj radionica je naučiti opažati promjene u intenzitetima vlastitog raspoloženja i emocija, razumjeti da svatko ima pravo na svoje osjećaje, dijeliti i komunicirati svoje misli i osjećaje s vršnjacima, roditeljima, na koji način izabrati primjerene emocionalno/ponašajne odgovore u razrješavanju socijalnih teškoća i konflikata te kako graditi odnose s drugima. Obrađene su slijedeće emocije: empatija, bijes, slutnja, arogancija, nesigurnost, izoliranost, altruizam, ponos, samopoštovanje, entuzijazam i anksioznost.

Zbog otežanih uvjeta rada uzrokovanih corona pandemijom sve planirane aktivnosti nisu ostvarene.

4. Aktivnosti prevencije rizičnih ponašanja u djece i mladih

Liječnica školske medicine održala je radionice za profesore Srednje škole Metković na temu „Kul upravljanje bijesom“. Ciljevi radionica su ponuditi smjernice učiteljima kako pomoći mladim ljudima da upravljaju svojim bijesom i doprinijeti suradničkom okruženju u kojem svi mogu do svojih punih potencijala. Sudjelovao je 41 profesor.

Na području prevencije pijenja alkohola među mladima na Korčuli djelatnica je održala radionice učenicima 7. razreda osnovnih škola u Korčuli pod nazivom „Alkohol, ne hvala!“ Sudjelovalo je 40 učenika, a cilj radionice je upoznavanje učenika sa štetnim utjecajem alkohola na mozak u razvoju.

Na temu prevencije konzumacije sredstava ovisnosti održane su 4 radionice pod naslovom „Mitovi i zablude o sredstvima ovisnosti“ u OŠ Lapad. Radionica je bila namijenjena učenicima 8. razreda s ciljem informiranja mladih o zabludama vezanim za sredstva ovisnosti i pružanju točnih informacija o toj problematici. Na radionicama je sudjelovalo 106 učenika.

U Pomorskoj i tehničkoj školi u Dubrovniku održana je jedna radionica s učenicima drugog razreda na temu “Marihuana i nove sintetičke droge.“ Na radionici je sudjelovalo 20 učenika. Ostale radionice nisu održane zbog covid pandemije.

Također su održani roditeljski sastanci s roditeljima učenika 1. razreda Turističko-ugostiteljske škole Dubrovnik na temu „Kako prepoznati znakove konzumiranja sredstava ovisnosti“. Na sastancima su sudjelovala 143 roditelja.

Održana su i dva roditeljska sastanka s istom temom u Osnovnoj školi Župa Dubrovačka i Osnovnoj školi Cavtat s roditeljima učenika osmih razreda zajedno s djelatnicima PU Gruda. Na sastancima su sudjelovala 152 roditelja. Roditeljski sastanci u drugim školama nisu održani zbog covid pandemije.

U sklopu obilježavanja Tjedna psihologije, na Sveučilištu u Dubrovniku Voditeljica Odjela održala je predavanje o patološkom kockanju na kojem je bilo prisutno 20 osoba.

Obzirom na sve češće korištenje elektroničkih medija u ranoj dobi, liječnica školske medicine održala je predavanja na temu „Utjecaj elektroničkih medija na razvoj i zdravlje djece“. Na predavanjima su sudjelovala 94 roditelja i učenika od prvoga do četvrtoga razreda osnovne škole Lapad, 104 roditelja djece predškolske dobi iz dječjih vrtića u Slanome, Vela Luci, Orebiću i Metkoviću. U Dubrovačkoj knjižnici psihologinje Dječjih vrtića Dubrovnik, u suradnji sa školskom liječnicom, održana su 3 predavanja na kojim je sudjelovalo 146 osoba, što roditelja što odgajateljica iz vrtića. Na predavanju koje je organizirano za članove Županijskog vijeća voditelja ŠPP-a sudjelovalo je 12 stručnih suradnika.

5. Obilježavanje važnijih datuma tematski vezanih uz djelokrug rada i aktivnosti Odjela za mentalno zdravlje

Tijekom 2020. g. djelatnice Odjela sudjelovale su u obilježavanju Mjeseca borbe protiv alkoholizma i drugih ovisnosti 15.11-15.12.2020.,a sve u svrhu podizanja svijesti javnosti o ovom javnozdravstvenom problemu.
U mjesecu borbe protiv alkoholizma i drugih ovisnosti Voditeljica odjela održala je webinar za liječnike obiteljske medicine na temu “Kako doći do rješenja?“ Cilj webinara bio je informirati liječnike kako pronaći rješenja za poteškoće vezane za supstitucijsku terapiju opijatskih ovisnika. Na webinaru je sudjelovalo 25 liječnika obiteljske medicine.
U sklopu webinara za Voditelje odjela za mentalno zdravlje za područje Dalmacije, Voditeljica odjela imala je izlaganje „Izazovi liječenja opijatskih pacijenata tijekom Covid pandemije”.

Sveukupno utrošena sredstva za provedbu istraživanja iz proračuna županije: 0
Broj kaznenih djela vezanih uz zlouporabu droga na području županije: 142
Broj prekršajnih prijava vezanih uz zlouporabu droga na području županije: 684
Broj zapljena: 779

Vrste zaplijenjenih droga
Marihuana 36.341g,
Kokain 24.928g
Tableta – lijekova sa popisa droga 5.458kom i 906ml,
Sjeme Marih. 1640kom,
Stabljika sative indijske konoplje - Marih. 421
Amfetamin 2926,35 g
Hašiš 173,9
Heroin 44,9
Heptanon 218
Metadon 86,3
LSD 21
MDMA 47,5
Sjeme 1640
Gljive 11,3
Ostalo 46,2